

PATVIRTINTA
Klaipėdos „Verdenės“ progimnazijos
direktoriumi 2023 m. spalio 10 d. įsakymu
Nr. V1-83

KLAIPĖDOS „VERDENĖS“ PROGIMNAZIJOS GABIŲ IR TALENTINGŲ MOKINIŲ UGDYMO IR SKATINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Klaipėdos „Verdenės“ progimnazijos gabių ir talentingų mokinių ugdymo ir skatinimo tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas) paskirtis – padėti atskleisti mokinių gabumus, sudaryti galimybes visapusiškam ugdymui(si) bei motyvacijai kelti.

2. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Gabių ir talentingų vaikų ugdymo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2009 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. ISAK- 105, „Gabių ir talentingų vaikų paieškos, atpažinimo sistemos sukūrimo ir mokyklų šiems vaikams prieinamumo didinimo 2014–2016 metų veiksmų planu“, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2014 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-38.

3. Apraše pateiktos ilgalaikės gabių ir talentingų vaikų atpažinimo ir ugdymo plėtros kryptys, išdėstyti tikslai, uždaviniai ir priemonės, numatomi tvarkos aprašo rezultatai.

4. Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. Gabūs vaikai – tai vaikai, galintys efektyviai įgyti žinių ir mokėjimų, juos pritaikyti naujoms problemoms spręsti, sparčiai mokytis iš patirties. Jų intelektualinių gebėjimų lygis yra labai aukštas (individualiai testuojamų standartizuotais intelekto testais intelekto koeficientas yra du standartiniai nuokrypiai ar daugiau nei vidurkis). Turėdami šiuos intelektualinius gebėjimus, gabūs vaikai lenkia arba pajėgūs pralenkti panašios patirties ir aplinkos bendraamžius savo vienos ar kelių mokslo sričių akademiniais pasiekimais. Šiems vaikams būdingas aukštas kūrybiškumo lygis;

4.2. Talentingi vaikai – vaikai, turintys ypatingų gebėjimų, kurie pasireiškia vienos ar kelių meno, mokslo ar sporto sričių pasiekimais.

II SKYRIUS GABIŲ IR TALENTINGŲ MOKINIŲ ATPAŽINIMAS, UGDYMAS(IS)

5. Gabius ir talentingus mokinius mokytojai atpažįsta vadovaudamiesi šiais kriterijais:

5.1. mokinių dalykų mokymosi pasiekimai priskirti aukščiausiam pasiekimų lygmeniui;

5.2. mokiniai yra olimpiadų, dalykinių, meninių konkursų, sportinių varžybų ar pan. prizinių vietų laimėtojai ar laureatai;

5.3. stebimi išskirtiniai kokios nors srities gebėjimai, įgūdžiai, kūrybiškumas;

5.4. atsižvelgiama į tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų dalykininkų pastebėjimus, psichologo rekomendacijas, paties vaiko nuomonę;

6. Gabių ir talentingų mokinių atranką progimnazijoje vykdo Vaiko gerovės komisija, psichologas, vaiko mokytojai:

6.1. gabių ir talentingų mokinių atpažinimui rekomenduojama naudoti standartizuotų žinių patikrinimų duomenis, atlikti specializuotus testus ar naudoti profesionalius gabių ir talentingų mokinių vertinimo įrankius;

6.2. progimnazijos specialistai, esant poreikiui, teikia pagalbą ir rekomendacijas dalykų mokytojams, klasių vadovams atpažįstant ir ugdant gabius mokinius.

7. Gabių ir talentingų mokinių ugdymas gali būti spartinamas: jei mokykla turi įrodymų, kad mokinio mokymosi pasiekimai yra aukštesni, nei nustatyti aukštesniojo lygio mokymosi pasiekimai bendrosiose programose, tėvų prašymu, mokinį ugdančių mokytojų, progimnazijos Vaiko gerovės komisijos pritarimu gali būti keliamas į aukštesnę klasę ir baigti ugdymo programą sparčiau.

8. Gabių ir talentingų vaikų ugdymas pagal amžių, gebėjimus ir polinkius diferencijuojamas, individualizuojamas, suasmeninamas suteikiant galimybę:

8.1. rinktis kryptingo mokymosi modulių ar neformaliojo vaikų švietimo programas; Siūlymas rinktis modulius priimamas remiantis mokinio pasiekimais, intelektualiais gebėjimais, mokymosi veiklos ir asmeninėmis savybėmis;

8.2. pamokų metu dirbti savarankiškai atliekant aukštesniojo lygio individualias užduotis;

8.3. gauti atskiras užduotis, kurių atlikimas reikalautų sudėtingesnių mąstymo procesų ar sugebėjimų;

8.4. sudaromos galimybės tapti kitų mokinių konsultantu, grupinio/projektinio darbo vadovu;

8.5. sudaroma galimybė įsisavinti kursą mokinio tempu;

8.6. sudaromos galimybės dalyvauti dalykinėse olimpiadose, konkursuose, parodose, pleneruose, varžybose ir kituose renginiuose

9. Siekdami kuo geriau išmokti atpažinti gabius ir talentingus mokinius bei kuo efektyviau pritaikyti ugdymo turinį pagal jų poreikius, mokytojai nuolat tobulina savo profesinę kompetenciją:

9.1. dalyvauja tiksliniuose seminaruose, kursuose, konferencijose ar pan.;

9.2. savarankiškai skaito pedagoginę ir mokslinę literatūrą apie gabių vaikų atpažinimą ir ugdymo metodus;

9.3. įvairiomis formomis (seminarai, atviros pamokos, pranešimai ir kt.) dalijasi savo patirtimi su kolegomis.

10. Mokytojams rekomenduojama sudaryti individualų ugdymo planą gabių mokinių gabumams plėtoti, gebėjimams ugdyti ir siekti individualios pažangos.

III SKYRIUS

GABIŲ IR TALENTINGŲ MOKINIŲ SKATINIMAS

11. Progimnazijoje organizuojamų olimpiadų, varžybų, konkursų nugalėtojai:

11.1. apdovanojami mokyklos direktoriaus pasirašytais diplomais, esant galimybei, dovanėlėmis;

11.2. apie nugalėtojų pasiekimus skelbiama mokyklos interneto svetainėje ir / arba TV naujienų zonoje.

11.3. 1–4 klasių mokinių olimpiadų, konkursų, varžybų nugalėtojams mokytojas elektroniniame dienyne įrašo padėką;

11.4. 5–8 klasių mokinių olimpiadų, konkursų, varžybų nugalėtojus dalyko mokytojas paskatina aukščiausiu įvertinimu.

12. Miesto, respublikos ir tarptautinių olimpiadų, varžybų ir kitų konkursų nugalėtojai, laureatai, apdovanojami organizatorių diplomais ar kitais skiriamaisiais raštais.

13. Mokyklos, miesto, respublikos ir tarptautinių meninių konkursų nugalėtojams siūloma surengti pasirodymus mokyklos šventinių renginių metu, organizuoti mokykloje asmenines darbų parodas.

14. 1–8 kl. mokiniai, kurių metinis trimestras įvertintas aukštesniu lygiu, mokslo metų pabaigos šventėje apdovanojami progimnazijos direktoriaus pasirašytomis padėkomis.

15. Esant galimybei, atsižvelgiant į turimas lėšas, gabių ir talentingų mokinių skatinimo darbo grupės nustatytus kriterijus mokslo metų pabaigoje 1–8 klasių mokiniams organizuojama išvyka.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Už Tvarkos įgyvendinimą atsakingi Klaipėdos „Verdenės“ progimnazijos mokytojai, pagalbos vaikui specialistai.

17. Ši tvarka gali būti keičiama ar papildoma progimnazijos direktoriaus įsakymu pritarus Metodinei tarybai.

18. Mokyklos administracija vykdo gabių ir talentingų mokinių ugdymo stebėseną, inicijuoja su šia veikla susijusius tyrimus, mokytojų mokymus.
